

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

P8_TA(2017)0261

2016. gada ziņojums par Serbiju**Eiropas Parlamenta 2017. gada 14. jūnija rezolūcija par Eiropas Komisijas 2016. gada ziņojumu par Serbiju (2016/2311(INI))**

(2018/C 331/09)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2003. gada 19. un 20. jūnija Saloniku Eiropadomes prezidentvalsts secinājumus par Rietumbalkānu valstu izredzēm pievienoties Eiropas Savienībai,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 18. februāra Lēmumu 2008/213/EK par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Serbiju, un ar ko atceļ Lēmumu 2006/56/EK ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 12. oktobra atzinumu par Serbijas pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā (SEC(2011)1208), Eiropadomes 2012. gada 2. marta lēmumu piešķirt Serbijai kandidātvalsts statusu un Eiropadomes 2013. gada 27. un 28. jūnija lēmumu sākt pievienošanās sarunas ar Serbiju,
- ņemot vērā stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN) starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Serbijas Republiku, kurš stājās spēkā 2013. gada 1. septembrī,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1244 (1999), Starptautiskās Tiesas (ST) 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu par to, vai vienpusējā Kosovas neatkarības pasludināšana atbilst starptautiskajām tiesībām, un ANO Ģenerālās asamblejas 2010. gada 9. septembra rezolūciju Nr. 64/298, kurā atzīts šā ST atzinuma saturs un pausta atzinība ES gatavībai veicināt dialogu starp Serbiju un Kosovu,
- ņemot vērā deklarāciju un ieteikumus, kas tika pieņemti ES un Serbijas stabilizācijas un asociācijas parlamentārās komitejas piektajā sanāksmē, kura notika 2016. gada 22. un 23. septembrī,
- ņemot vērā ziņojumu par uzņēmējdarbības un rūpniecības politiku, ko 2016. gada 7. oktobrī pieņēma ES un Serbijas pilsoniskās sabiedrības apvienotā konsultatīvā komiteja,
- ņemot vērā EDSO/ODIHR ierobežotās vēlēšanu novērošanas misijas 2016. gada 29. jūlija galīgo ziņojumu par pirmstermiņa parlamenta vēlēšanām Serbijā,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 9. novembrī pieņemto 2016. gada ziņojumu par Serbiju (SWD(2016)0361),
- ņemot vērā Komisijas novērtējumu par Serbijas ekonomikas reformu programmu (2016–2018) (SWD(2016)0137),
- ņemot vērā kopīgos secinājumus, kas tika pieņemti ES, Rietumbalkānu un Turcijas ekonomikas un finanšu dialogā, kurš notika 2016. gada 26. maijā (9500/2016),
- ņemot vērā prezidentvalsts 2016. gada 13. decembra secinājumus,
- ņemot vērā ES un Serbijas stabilizācijas un asociācijas padomes trešo sanāksmi, kura notika 2016. gada 13. decembrī,
- ņemot vērā 2016. gada 4. februāra rezolūciju par 2015. gada ziņojumu par Serbiju ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV L 80, 19.3.2008., 46. lpp.⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0046.

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A8-0063/2017),
- A. tā kā Serbija, tāpat kā jebkura potenciālā ES dalībvalsts, ir jāvērtē atbilstoši tās nopelniem vienādu kritēriju kopuma izpildē, īstenošanā un ieviešanā un tā kā pievienošanās grafiku nosaka vajadzīgo reformu veikšanas kvalitāte un pietiekamība;
- B. tā kā saskaņā ar sarunu programmu vispārējās sarunu virzības nodrošināšanai joprojām ir būtiski, lai Serbija panāktu progresu 23. un 24. tiesiskuma sadaļas īstenošanā, kā arī attiecību normalizēšanas procesā ar Kosovu atbilstīgi 35. sadaļai;
- C. tā kā Serbija ir īstenojusi svarīgus pasākumus, lai normalizētu attiecības ar Kosovu, un tā rezultātā tika noslēgta 2013. gada 19. aprīļa pirmā vienošanās par attiecību normalizācijas principiem un 2015. gada augusta vienošanās, bet šajā saistībā vēl ir daudz jāpaveic; tā kā steidzami ir jāveic papildu pasākumi, lai pievērstos visiem starp abām valstīm neatrisinātajiem jautājumiem, panāktu progresu šajos jautājumos un tos atrisinātu;
- D. tā kā Serbija ir saglabājusi apņēmību izveidot funkcionējošu tirgus ekonomiku un turpina īstenot stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN);
- E. tā kā ir pilnībā jānodrošina minoritāšu aizsardzības tiesiskā regulējuma īstenošana, jo īpaši attiecībā uz izglītību, valodas izmantojumu, piekļuvi plašsaziņas līdzekļiem un reliģiskajiem dievkalpojumiem minoritāšu valodās, kā arī nacionālo minoritāšu atbilstīgu politisko pārstāvību vietējā, reģionālā un valsts līmenī,
1. atzinīgi vērtē to, ka ir uzsāktas sarunas par 23. sadaļu (Tiesu iestādes un pamattiesības) un 24. sadaļu (Tiesiskums, brīvība un drošība), ņemot vērā, ka tās ir svarīgas sadaļas ES pieejā paplašināšanās procesam, kura pamatā ir tiesiskums, jo joprojām sarunu vispārējās virzības nodrošināšanai ir būtiski panākt virzību šo sadaļu īstenošanā; atzinīgi vērtē 32. sadaļas (Finanšu kontrole) un 35. sadaļas (Citi jautājumi) atvēršanu, sarunu sākšanu par 5. sadaļu (Publiskais iepirkums) un 25. sadaļas (Zinātne un pētniecība) atvēršanu un provizorisko slēgšanu, sarunu sākšanu par 20. sadaļu (Uzņēmējdarbības un rūpniecības politika) un 26. sadaļas (Izglītība un kultūra) atvēršanu un provizorisko slēgšanu; gaida to papildu sadaļu atvēršanu, kuras ir tehniski sagatavotas;
 2. atzinīgi vērtē Serbijas pastāvīgo iesaistīšanos virzībā uz integrāciju Eiropas Savienībā un konstruktīvo un labi sagatavoto pieeju sarunām, kas skaidri liecina par apņēmību un politisko gribu; aicina Serbiju turpināt aktīvi popularizēt šo stratēģisko lēmumu Serbijas iedzīvotāju vidū un izplatīt informāciju par to, tostarp sekmējot lielāku Serbijas pilsoņu informētību par Serbijai paredzēto finansējumu no ES budžeta; aicina Serbijas iestādes atturēties no retorikas un publiskiem vēstījumiem, kuri būtu vērsti pret ES; uzsver, ka ir vajadzīgas informētas, pārredzamas un konstruktīvas debates par ES, tās iestādēm un to, ko nozīmē dalība ES; ņem vērā uzlabojumus dialogā un sabiedriskajās apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un pilsonisko sabiedrību, kā arī to līdzdalību ES integrācijas procesā;
 3. uzsver to, ka veiksmīga integrācijas procesa svarīgs rādītājs joprojām ir reformu un politikas pamatnostādņu rūpīga īstenošana; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta pārskatītā valsts programma *acquis* pieņemšanai (NPAA); aicina Serbiju uzlabot jauno tiesību aktu un politikas pamatnostādņu īstenošanas plānošanu, koordināciju un uzraudzību, izveidojot pienācīgas un efektīvas administratīvās spējas, un turpināt centienus nodrošināt pilsoniskās sabiedrības sistemātisku iesaistīšanu politikas dialogos, tostarp pievienošanās procesā, jo tas ir līdzeklis demokrātiskās pārvaldības standartu uzlabošanai; atzinīgi vērtē Valdības biroja sadarbību ar pilsonisko sabiedrību īstenotās pastāvīgās iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot valsts un pilsoniskās sabiedrības sadarbību;
 4. norāda uz kavējumiem saistībā ar pirmspievienošanās palīdzības apguvi, ko izraisa arī neatbilstīga iestāžu sistēma; mudina iestādes apzināt pozitīvus piemērus un paraugpraksi dalībvalstīs; uzsver, ka ir jāizveido efektīvāka un vispusīga iestāžu sistēma valsts, reģionālā un vietējā līmenī, lai apgūtu IPA (Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu) un citus pieejamos līdzekļus;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

5. atzinīgi vērtē Serbijas progresu funkcionējošas tirgus ekonomikas izveidošanā un valsts vispārējā ekonomiskā stāvokļa uzlabošanā; uzsver, ka Serbija ir panākusi labus rezultātus dažu politikas trūkumu novēršanā, jo īpaši attiecībā uz budžeta deficītu, kas pašreiz ir zem līmeņa, kas noteikts Māstrihtas kritērijos; uzsver, ka ir uzlabojušās izaugsmes iespējas un ir samazinājusies iekšējā un ārējā nelīdzsvarotība; atzinīgi vērtē to, ka ir sekmīgi attīstījusies valsts uzņēmumu pārstrukturēšana, jo īpaši enerģētikas un dzelzceļa pārveidājumā, un uzsver šo uzņēmumu profesionālas pārvaldīšanas nozīmi, lai tos padarītu efektīvākus, konkurētspējīgākus un ekonomiskākus; uzsver publiskā sektora nodarbinātības nozīmi Serbijā un darba ņēmēju tiesību ieviešanas svarīgumu;

6. pieņem zināšanai 2017. gada 2. aprīlī notikušo prezidenta vēlēšanu rezultātus; stingri nosoda pret citiem prezidenta amata kandidātiem vērsto retoriku, ko prezidenta vēlēšanu kampaņas laikā izmantoja valdības amatpersonas un valdību atbalstošie plašsaziņas līdzekļi; pauž nožēlu par to, ka vēlēšanu kampaņas laikā kandidātiem nebija vienādas piekļuves plašsaziņas līdzekļiem, kā arī par parlamenta darba apturēšanu kampaņas laikā, kas liedza opozīcijas politiķiem publiskas izpausmes vietu; aicina iestādes pienācīgi izmeklēt apgalvojumus par dažādu veidu pārkāpumiem, vardarbību un iebiedēšanu vēlēšanu laikā; atzīst protestus, kas šajā laikā notika vairākās Serbijas pilsētās un mudina iestādes izskatīt protestētāju prasības saskaņā ar demokrātijas standartiem un demokrātijas garu;

7. uzsver mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) milzīgo nozīmi Serbijas ekonomikā un aicina Serbiju veikt turpmākus uzņēmējdarbības vides uzlabojumus privātajā sektorā; aicina Serbijas valdību un ES iestādes paplašināt savas finansējuma iespējas MVU, jo īpaši IT un digitālās ekonomikas jomā; atzinīgi vērtē Serbijas centienus attiecībā uz duālo izglītību un arodizglītību, lai novērstu jauniešu bezdarbu, un uzsver, ka apmācības organizēšanā ir svarīgi ievērot darba tirgus pieprasījumu; mudina Serbiju popularizēt uzņēmējdarbības, jo īpaši jauniešu vidū; ņem vērā nelabvēlīgās demogrāfiskās tendences un intelektuālā darbaspēka emigrāciju un aicina Serbiju ieviest nacionālas programmas jauniešu nodarbinātības sekmēšanai;

8. atzinīgi vērtē 2016. gada 24. aprīlī organizētās parlamenta vēlēšanas, par kuru norisi starptautiskie novērotāji sniedza pozitīvu atzinumu; aicina iestādes pilnībā īstenot EDSO/ODIHR vēlēšanu novērošanas misijas ieteikumus, jo īpaši attiecībā uz neobjektīvu atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos, pašreizējo partiju neatbilstīgām priekšrocībām un valsts un partiju darbību nepietiekamu nošķiršanu, reģistrācijas procesu un pārrēķināšanas trūkumu attiecībā uz politisko partiju un vēlēšanu kampaņu finansēšanu; uzsver, ka politisko partiju finansēšanai ir jāatbilst augstākajiem starptautiskajiem standartiem; aicina iestādes pienācīgi izmeklēt apgalvojumus par pārkāpumiem, vardarbību un iespējamu iebiedēšanu vēlēšanu procesa laikā; aicina Serbiju nodrošināt taisnīgu un brīvu vēlēšanu noturēšanu 2017. gada aprīlī;

9. norāda, ka 2017. gada 2. aprīlī notikušajās prezidenta vēlēšanās premjerministrs *Aleksandar Vučić* saņēma 55,08 % balsu; uzsver, ka vēlēšanas novēroja Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas daudzpartiju delegācija un ka EDSO/ODIHR nosūtīja vēlēšanu novērtēšanas misiju;

10. atkārti aicinājumu Serbijai atbilstīgi tās kandidātvalsts statusa saistībām pakāpeniski pieskaņot savas ārpolitikas un drošības politikas pamatnostādnes ES pamatnostādņēm, tostarp politikai attiecībā uz Krieviju; uzskata, ka Serbijas un Krievijas kopīgās militārās mācības ir vērtējamas negatīvi; pauž bažas par Krievijas avioapriņķojuma atrašanos Nišā; pauž nožēlu par to, ka 2016. gada decembrī Serbija bija viena no 26 valstīm, kas neatbalstīja Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūciju par Krimu, kurā tika aicināts nosūtīt starptautisku novērošanas misiju attiecībā uz cilvēktiesību stāvokli šajā pussalā; atzinīgi vērtē Serbijas būtisko ieguldījumu ES KDAP misijās un operācijās (*EUTM Mali*, *EUTM Somalia*, *EUNAVFOR Atalanta*, *EUTM RCA*), kā arī pastāvīgo līdzdalību starptautiskās miera uzturēšanas operācijās; stingri mudina un atbalsta Serbiju sarunās par pievienošanu PTO;

11. atzinīgi vērtē Serbijas konstruktīvo un humanitāro pieeju, risinot migrācijas krīzi; aicina Serbiju sekmēt šo konstruktīvo pieeju arī attiecībā uz kaimiņvalstīm; pozitīvi norāda, ka Serbija ir vēltījusi ievērojamas pūles, lai nodrošinātu, ka ar ES un starptautisko atbalstu trešo valstu valstspiederīgajiem tiek sniegts patvērumu un nodrošināta humanās palīdzības piegāde; uzsver, ka Serbijai būtu jāpieņem un jāīsteno jauni tiesību akti par patvērumu; aicina Serbijas iestādes arī turpmāk visiem bēgļiem un migrantiem nodrošināt tādus pamatpakalpojumus kā pienācīgs mājoklis, pārtika, sanitārija un

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

veselības aprūpe; aicina Komisiju un Padomi nodrošināt Serbijai pastāvīgu atbalstu migrācijas problēmu risināšanā un cieši uzraudzīt to, kā tiek izmantotas finanšu subsīdijas, kas paredzētas migrantu plūsmu organizēšanai un pārvaldīšanai; mudina Serbiju nodrošināt, ka turpina samazināties to patvēruma meklētāju skaits, kuri no Serbijas ierodas ES; aicina Serbiju pilnībā ievērot patvēruma pieteikuma iesniedzēju tiesības Serbijā un nodrošināt nepavadītu un no vecākiem nošķirtu nepilngadīgo identifikāciju un aizsardzību; aicina Komisiju turpināt darbu pie migrācijas jautājumu risināšanas kopā ar visām Rietumbalkānu valstīm, lai nodrošinātu Eiropas un starptautisko standartu ievērošanu;

Tiesiskums

12. norāda — lai arī ir panākts zināms progress attiecībā uz tiesu iestādēm, jo īpaši tiesu prakses saskaņošanā un uz nopelniem balstītas darbā pieņemšanas sistēmas veicināšanā, praksē tiesu neatkarība netiek garantēta, kas tiesnešiem un prokuroriem neļauj īstenot pieņemtos tiesību aktus; aicina iestādes saskaņot tiesisko regulējumu ar Eiropas standartiem nolūkā samazināt politisko ietekmi saistībā ar tiesnešu un prokuroru pieņemšanu darbā un iecelšanu amatā; uzsver, ka tiesu iestāžu kvalitāti un efektivitāti un tiesu pieejamību joprojām ierobežo darba slodzes nevienmērīgs sadalījums, apgrūtinot neizskatīto lietu uzkrāšanās un tas, ka nav pieejama bezmaksas juridiskās palīdzības sistēma, kura vēl ir jāizveido; aicina īstenot Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus;

13. pauž bažas par to, ka korupcijas apkarošanā nav vērojams progress, un mudina Serbiju paust skaidru politisko gribu un apņemšanos risināt šo problēmu, arī stiprinot un pilnībā piemērojot tiesisko regulējumu; aicina Serbiju pastiprināti īstenot valsts pretkorupcijas stratēģiju un rīcības plānu un prasa izveidot sākotnēju rezultātu uzskaiti attiecībā uz izmeklēšanu, apsūdzēšanu un notiesāšanu par augsta līmeņa korupciju; atzinīgi vērtē progresu saistībā ar likumprojekta par pretkorupcijas aģentūru pabeigšanu un jaunizveidotajā ES mērksadarbības projektā paredzētās korupcijas novēršanas un apkarošanas darbību īstenošanu; mudina Serbiju grozīt un īstenot kriminālkodeksa korupcijas un ekonomisko noziegumu iedaļu, lai nodrošinātu uzticamu un paredzamu krimināltiesību sistēmu; pauž bažas par atkārtotajām informācijas noplūdēm plašsaziņas līdzekļos par notiekošām izmeklēšanām; aicina Serbijas iestādes rūpīgi izmeklēt vairākus augsta līmeņa gadījumus, kuros žurnālisti ir nodrošinājuši pierādījumus par iespējamiem pārkāpumiem; atkārtoti aicina īstenot pienācīgu reformu attiecībā uz amata pilnvaru un atbildīga amata ļaunprātīgu izmantošanu, lai nepieļautu iespējamās neatbilstīgas izmantošanas vai patvaļīgas interpretācijas gadījumus; uzsver, ka klauzulas par amata pilnvaru ļaunprātīgu izmantošanu pārmērīga piemērošana privātajā sektorā kaitē uzņēmējdarbības videi un ierobežo juridisko noteiktību; aicina Serbiju nodrošināt valsts pārvaldes neitralitāti un nepārtrauktību;

14. atzinīgi vērtē Serbijas aktīvo līdzdalību starptautiskajā un reģionālajā policijas un tiesu iestāžu sadarbībā, kā arī gūtos rezultātos cīņā pret organizēto noziedzību un Serbijas pirmā smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējuma (SOCTA) pieņemšanu; aicina Serbiju pastiprināt centienus plašāku kriminālo tīklu darbības izmeklēšanā, uzlabot finanšu izmeklēšanu un uz izlūkdatiem balstītu policijas darbību un panākt pārliecinošus galīgo spriedumu rezultātus; aicina Serbiju pilnībā īstenot 2016. gada februārī pieņemto Likumu par policiju, saskaņot ar ES tiesību aktiem noteikumus par noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskāciju un izveidot drošu platformu izlūkdatu apmaiņai starp tiesībsardzības aģentūrām; atzinīgi vērtē nesenas valsts īpašuma likuma izmaiņas un uzsver, ka ir jānodrošina šā tiesību akta pārredzama un nediskriminējoša īstenošana un ka jāpieņem papildu pasākumi, lai attiecībā uz īpašumtiesībām pilnībā ieviestu juridisko noteiktību; aicina veikt papildu pasākumus, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar Likuma par valsts iestāžu struktūru un kompetencēm tiesvedībā, kas saistīta ar kara noziegumiem, darbības jomu, ietekmi un īstenošanu; aicina iestādes izskatīt gadījumus, kuros policija pret iedzīvotājiem ir izmantojusi pārmērīgu spēku; ar bažām ir ņēmis vērā pretrunīgos notikumus Belgradas Savamalas rajonā, jo īpaši privātīpašuma nojaukšanu; pauž bažas par to, ka ir pagājis vesels gads, izmeklēšanai nemaz nevirzoties uz priekšu, un prasa to ātri atrisināt un pilnībā sadarboties ar tiesiskās varas iestādēm, kas veic izmeklēšanu, lai sauktu vainīgos pie atbildības; aicina Serbijas lekslietu ministriju un Belgradas pilsētas iestādes pilnībā sadarboties ar prokuroru šajā lietā; aicina iestādes atturēties no apvainojumiem, spiediena izdarīšanas un uzbrukumiem, kas vērsti pret pilsoniskās kustības "Neļausim Belgradai noslīkt" dalībniekiem;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnijs

15. atzinīgi vērtē Serbijas aktīvo iesaistīšanos terorisma apkarošanā un atgādina, ka saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 2178 (2014) Serbija jau 2014. gadā noteica, ka ārvalstu kaujinieku darbības ir kriminālpārkāpums; mudina pieņemt 2016. gada martā pabeigto valsts stratēģiju terorisma novēršanai un apkarošanai; mudina Serbiju pilnībā īstenot ieteikumus, kas iekļauti novērtējuma ziņojumā, kuru sagatavoja Eiropas Padomes Īpašā ekspertu komiteja pasākumu novērtēšanai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apkarošanai (*Moneyval*), un jo īpaši Finanšu darbību darba grupas (FATF) ieteikumus par terorisma finansēšanu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu; atzinīgi vērtē Serbijas pastāvīgo starptautisko un reģionālo sadarbību cīņā pret narkotikām, taču uzsver, ka ir vajadzīgi papildu centieni, lai izsekotu un sauktu pie atbildības kriminālos tīklus, kas ir iesaistīti cilvēku tirdzniecībā; uzskata, ka šo jautājumu efektīvākai risināšanai ir būtiska reģionāla stratēģija un labāka reģionālā sadarbība;

Demokrātija

16. atzinīgi vērtē veiktos pasākumus ar mērķi uzlabot pārredzamību un apspriešanās procesu parlamentā, tostarp atklātas uzklaušanās un regulāras sanāksmes, un konsultācijas ar Nacionālo konventu Eiropas integrācijas jautājumos, jo īpaši tā kā tās ir svarīga sarunu procedūras daļa; joprojām pauž bažas par steidzamības procedūru pārmērīgo izmantošanu tiesību aktu pieņemšanas procesā; uzsver, ka steidzamības procedūru un parlamentārās darba kārtības pēdējā brīža izmaiņu biežā izmantošana apdraud parlamenta darbības efektivitāti, kvalitāti un likumdošanas procesa pārredzamību, vienlaikus ne vienmēr pieļaujot pienācīgu apspriešanos ar ieinteresētajām personām un plašāku sabiedrību; uzsver, ka ir jānostiprina parlamenta uzraudzība attiecībā uz izpildvaru; prasa visos līmeņos nodrošināt labāku koordināciju un nekavējoties pieņemt parlamenta rīcības kodeksu; pauž nožēlu par to, ka organizētības trūkuma dēļ ES delegācijas Serbijā vadītājs nevarēja iepazīstināt Serbijas parlamenta Eiropas integrācijas komiteju ar Komisijas ziņojumu; uzsver, ka ES delegācijas vadītājam vajadzētu būt iespējai iesniegt šo ziņojumu, nesaskaroties ar neatbilstīgiem šķēršļiem, un ka tas ļaus arī gūt pienācīgu priekšstatu par to, kā Serbijas parlaments īsteno pievienošanās procesu;

17. norāda, ka ir jāpārskata konstitūcija, lai pilnībā atspoguļotu Venēcijas komisijas ieteikumus, jo īpaši attiecībā uz parlamenta lomu tiesnešu iecelšanā amatā, politisko partiju kontroli attiecībā uz parlamenta deputātu pilnvarām, svarīgu iestāžu neatkarību un pamattiesību aizsardzību;

18. atzinīgi vērtē valsts finanšu pārvaldības reformu programmu, e-pārvaldes stratēģiju, regulatīvās reformas un politikas veidošanas stratēģiju, jaunus tiesību aktus par vispārējām administratīvām procedūrām, valsts sektorā strādājošo algām un provinču un vietējo pašvaldību ierēdņiem; norāda, ka dažās jomās valsts pārvaldes reformas rīcības plāns tiek īstenots lēni un nav panākts nekāds progress tiesiskā regulējuma grozīšanā attiecībā uz centrālās valdības ierēdņiem; uzsver, ka ir vajadzīgi papildu centieni, lai palielinātu pārvaldes profesionalismu un samazināt tās politizāciju un lai padarītu pārredzamākas procedūras attiecībā uz pieņemšanu darbā un atlaišanu no darba;

19. atgādina par to, cik liela nozīme izpildvaras pārraudzības un pārskatbaidības nodrošināšanā ir tādām neatkarīgām regulatīvajām iestādēm kā ombudam, sabiedrībai svarīgas informācijas un personas datu aizsardzības komisāram, Valsts revīzijas iestādei, Pretkorupcijas aģentūrai un Pretkorupcijas padomei; uzsver, ka valsts iestādēm ir jābūt pārredzamām un pārskatbaidīgām; aicina iestādes pilnībā aizsargāt šo regulatīvo iestāžu neatkarību, sniegt pilnīgu politisko un administratīvo atbalstu to darbam un nodrošināt pienācīgus turpmākos pasākumus saistībā ar to ieteikumiem; aicina iestādes atturēties no apvainojumiem un nepamatotiem politiskiem uzbrukumiem, kas vērsti pret ombudu;

20. uzsver nepieciešamību nodrošināt pieejamu izglītības sistēmu ar pilnīgu un līdzsvarotu mācību programmu, tostarp jautājumā par cilvēktiesību un nediskriminācijas nozīmi, kā arī nodrošināt darba un mācību iespējas jauniešiem un nepieciešamību sekmēt Eiropas mācību programmu, piemēram, Erasmus programmas, iespējas;

Cilvēktiesības

21. uzsver, ka pastāv tiesiskā un institucionālā sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt starptautisko cilvēktiesību ievērošanu; uzsver, ka ir vajadzīga cilvēktiesību saskaņota īstenošana visā valstī; norāda, ka ir vajadzīgi pastāvīgi centieni, lai uzlabotu neaizsargāto iedzīvotāju grupu, tostarp personu ar invaliditāti, HIV/AIDS slimnieku, LGBTI personu, migrantu, patvēruma meklētāju un etnisko minoritāšu, stāvokli; uzsver, ka Serbijas iestādēm, visām politiskajām partijām un valsts

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

amatpersonām ir jāveicina iecietība un iekļaušana Serbijā; aicina iestādes nodrošināt, ka tiek pienācīgi īstenoti pieņemtie nediskriminācijas tiesību akti, jo īpaši tie, kas saistīti ar nauda noziegumiem; pauž bažas par likumprojektu par karā cietušo civiliedzīvotāju tiesībām, no kura izslēgtas vairākas iedzīvotāju grupas, kuras ir cietušas no konfliktu izraisītās vardarbības, un aicina iestādes šo likumu pārskatīt;

22. atkārtoti pauž bažas par to, ka nav panākti uzlabojumi vārda brīvības un plašsaziņas līdzekļu pašcenzūras jomā, kas ir parādība, kura aizvien vairāk saasinās; uzsver, ka joprojām rada bažas politiskā iejaukšanās, draudi un vardarbība pret žurnālistiem un žurnālistu iebiedēšana, tostarp fiziski uzbrukumi, mutiski un rakstiski draudi, kā arī uzbrukumi īpašumam; aicina iestādes publiski un viennozīmīgi nosodīt visus uzbrukumus, nodrošināt pienācīgus resursus, lai proaktīvāk izmeklētu visus gadījumus, kad ir notikuši uzbrukumi žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļiem, un drīz saukt pie atbildības vainīgos; pauž bažas par nesamērīgo vērsanos pret kritiski noskaņotiem plašsaziņas līdzekļiem un žurnālistiem, ierosinot civililietas par neslavas celšanu un īstenojot nomelnošanas kampaņas, un par tiesu varas iestāžu lēmumu, kuri pieņemti saistībā ar neslavas celšanu, iespējamu ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu brīvību; pauž bažas par negatīvo kampaņu pret pētnieciskajiem žurnālistiem, kas ziņo par korupciju, un aicina valdības amatpersonas atturēties no iesaistīšanās šādās kampaņās; prasa pilnībā īstenot tiesību aktus par plašsaziņas līdzekļiem; atzinīgi vērtē nolīguma parakstīšanu par sadarbību un žurnālistu aizsardzību, par kuru vienojās prokurori, policija, žurnālisti un plašsaziņas līdzekļi, un sagaida tā īstenošanu; uzsver, ka ir vajadzīga pilnīga pārredzamība attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesībām un finansējumu plašsaziņas līdzekļiem; mudina valdību nodrošināt abu sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu organizāciju neatkarību un finansiālo ilgtspēju un nodrošināt tāda plašsaziņas līdzekļu satura finansiālo dzīvotspēju, ko sagatavo minoritāšu valodās, un palielināt sabiedrisko raidorganizāciju nozīmi šajā jomā;

23. pauž bažas par to, ka 2015. gada Reklāmas likumu pieņēma, neveicot pienācīgu sabiedrisko apspriešanu un atceļot tādus svarīgus noteikumus kā valsts iestāžu reklamēšanas aizliegums un politiskās reklāmas aizliegums ārpus vēlēšanu kampaņām;

24. pauž nožēlu par IPA līdzekļu izmantošanas priekšnoteikumu, kas nosaka, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir jābūt partnerattiecībām ar valdību, lai to pieteikums būtu sekmīgs;

25. nosoda valdības un valdības pārvaldītā plašsaziņas līdzekļa negatīvo kampaņu attiecībā uz pilsoniskās sabiedrības organizācijām; pauž bažas par to, ka valdība izveido fiktīvas pilsoniskās sabiedrības organizācijas kā opozīciju neatkarīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām; uzskata, ka ir nepieņemami, ka, lai pilsoniskās sabiedrības organizāciju pieteikums par IPA līdzekļiem būtu sekmīgs, tām ir jābūt partnerattiecībām ar valdību;

Cieņa pret minoritātēm un to aizsardzība

26. atkārtoti norāda, ka cilvēktiesību, tostarp nacionālo minoritāšu tiesību, veicināšana un aizsardzība, ir ES dalības pamata priekšnoteikums; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts rīcības plāns nacionālo minoritāšu tiesību īstenošanai un dekrēts, ar ko tiek izveidots nacionālo minoritāšu fonds, kuram ir jāsāk darboties; prasa pilnībā, vispusīgi un pārredzami īstenot šo rīcības plānu un tā pielikumu, konstruktīvi iesaistot visas puses; atkārtoti aicina Serbiju nodrošināt to, ka tiek konsekventi īstenoti tiesību akti par minoritāšu aizsardzību, un pievērst īpašu uzmanību nediskriminējošai attieksmei pret nacionālajām minoritātēm visā valstī, tostarp attiecībā uz izglītību, valodas izmantojumu, pienācīgu pārstāvību tiesu varas iestādēs, valsts pārvaldē, valsts parlamentā un vietējās un reģionālā struktūrās un piekļuvi plašsaziņas līdzekļiem un reliģiskiem dievkalpojumiem minoritāšu valodās; atzinīgi vērtē jaunu izglītības standartu pieņemšanu serbu valodas kā svešvalodas mācīšanai un progresu, tulkojot skolas mācību grāmatas minoritāšu valodās, un mudina Serbijas iestādes nodrošināt šo procesu ilgtspēju; aicina Serbiju pilnībā īstenot visus starptautiskos līgumus, kas attiecas uz minoritāšu tiesībām;

27. norāda, ka arī Vojvodinas etnisko pārstāvju, kultūras un konfesiju daudzveidība ir daļa no Serbijas identitātes; uzsver, ka Vojvodina ir uzturējusi augstu līmeni minoritāšu aizsardzības jomā un ka etnisko grupu savstarpējās attiecības joprojām ir labas; uzsver, ka Vojvodinas autonomiju nedrīkstētu vājināt un ka būtu nekavējoties jāpieņem likums par Vojvodinas resursiem, kā noteikts konstitūcijā; atzinīgi vērtē Serbijas pilsētas Novi Sadas panākumus, kura ir izraudzīta par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2021. gadam;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnijs

28. ņem vērā, ka ir pieņemta romu sociālās integrācijas stratēģija 2016.–2025. gadam, kura attiecas uz izglītību, veselību, mājokļiem, nodarbinātību, sociālo aizsardzību, nediskrimināciju un dzimumu līdztiesību; prasa pilnībā un strauji īstenot šo jauno romu integrācijas stratēģiju, jo romi ir vājākā, atstumtākā un diskriminētākā grupa Serbijā, un steidzami pieņemt rīcības plānu un izveidot struktūru rīcības plāna īstenošanas koordinēšanai; nosoda romu neoficiālo apdzīvoto vietu nojaukšanu, ko iestādes veica bez brīdinājuma, nepiedāvājot alternatīvu apmešanās vietu; pauž dziļas bažas par personas apliecināto dokumentu neizsniegšanu romiem, kas ierobežo viņu pamattiesības; uzskata, ka iepriekš minēto problēmu dēļ rodas liels Serbijas romu īpatsvars starptautiskās meklētāju ES;

Reģionālā sadarbība un labas kaimiņattiecības

29. atzinīgi vērtē to, ka Serbija ir apņēmusies uzturēt konstruktīvas divpusējas attiecības ar citām paplašināšanās procesā iesaistītajām valstīm un kaimiņos esošajām ES dalībvalstīm; mudina Serbiju turpināt proaktīvi un pozitīvi sadarboties ar kaimiņvalstīm un valstīm plašākā reģionā, veicināt labas kaimiņattiecības un pastiprināt centienus saskaņā ar starptautiskajām tiesībām atrisināt divpusējās kaimiņattiecības problēmas; atkārtoti aicina iestādes atvieglot piekļuvi tiem arhīviem, kas attiecas uz bijušajām Dienvidslāvijas republikām; aicina Serbiju pilnībā īstenot divpusējos nolīgumus ar kaimiņvalstīm; uzsver, ka neatrisinātiem divpusējiem strīdiem nevajadzētu negatīvi ietekmēt pievienošanās procesu; mudina Serbiju ciešāk sadarboties ar kaimiņos esošajām ES dalībvalstīm, īpaši pierobežu zonās, lai sekmētu ekonomisko attīstību;

30. pozitīvi vērtē to, ka Serbija ir pastiprinājusi konstruktīvu iesaisti reģionālās sadarbības iniciatīvās, piemēram, stratēģijā Donavas reģionam, Dienvidaustrumu Eiropas sadarbības procesā, Reģionālās sadarbības padomē, Centrāleiropas brīvās tirdzniecības nolīgumā, Adrijas un Jonijas iniciatīvā, Brdo un Brijuni procesā, sešu Rietumbalkānu valstu iniciatīvā un tās savienojamības programmā un Berlīnes procesā; atzinīgi vērtē Bulgārijas, Rumānijas un Serbijas premjerministru sanākumi enerģētikas un transporta infrastruktūras sadarbības jomā un atbalsta ierosinājumu par pastāvīgām "Kraļovs grupas" sanāksmēm; uzsver reģionālo Rietumbalkānu Jaunatnes sadarbības biroja nozīmi izlīguma panākšanā; aicina Serbiju īstenot savienojamības reformas pasākumus, kas ir saistīti ar savienojamības programmu, 2016. gada Parīzes konferences par Rietumbalkāniem secinājumiem un TEN-T regulējumu; atzinīgi vērtē Serbijas Tirdzniecības un rūpniecības palātas nozīmi, veicinot reģionālo sadarbību un sniedzot ieguldījumu Rietumbalkānu palātas Investīciju foruma izveidē;

31. atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta valsts stratēģija kara noziegumu izmeklēšanai un iztiesāšanai; aicina Serbiju sekmēt cieņas un iecietības gaisotni un nosodīt visu veidu naida runu, kā arī genocīda, noziegumu pret cilvēci un kara noziegumu publisku atbalstīšanu un noliegšanu; norāda, ka 2015. gada decembrī beidzās iepriekšējā kara noziegumu prokurora pilnvaru termiņš; uzsver, ka šā prokurora pēcteča iecelšana amatā rada nopietnas bažas; aicina īstenot valsts stratēģiju un pieņemt prokuratūras darba stratēģiju saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un principiem un starptautisko tiesību noteikumiem; aicina panākt ciešāku reģionālo sadarbību, izskatot kara noziegumus un šajā sakarībā risinot visus atlikušos jautājumus, tostarp reģiona kara noziegumu prokuratūras sadarbības savstarpēji svarīgos jautājumus; aicina pilnībā sadarboties ar Starptautisko Kara noziegumu tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai (ICTY), kas joprojām ir būtiski; prasa kara noziegumus izskatīt bez diskriminācijas, vērsties pret nesodāmību un nodrošināt saukšanu pie atbildības; mudina iestādes turpināt darbu pie jautājuma par bezvēsts pazudušo personu likteni, atrast masu kapus un nodrošināt upuru un viņu ģimeņu tiesības; atkārtoti pauž atbalstu iniciatīvai izveidot reģionālo komisiju, lai noskaidrotu faktus par kara noziegumiem un citiem nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem bijušajā Dienvidslāvijā, un mudina Serbijas valdību vadīt šādas komisijas izveidi;

32. pauž bažas par vairāku augstu Serbijas amatpersonu piedalīšanos Serbu Republikas dienas svinībās 2017. gada 9. janvārī, kas norisinājās pretēji Bosnijas un Hercegovinas Konstitucionālās tiesas nolēmumiem; uzsver, ka gan Serbijai kā kandidātvalstij, gan Bosnijai un Hercegovinai kā potenciālai kandidātvalstij būtu ar savām darbībām jāaizsargā un jāsekmē tiesiskums; aicina Serbijas iestādes atbalstīt konstitucionālās reforma Bosnijā un Hercegovinā, lai nostiprinātu valsts spēju darboties un piedalīties ES pievienošanās sarunās;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

33. atzinīgi vērtē trīs jaunu robežšķērsošanas punktu atvēršanu starp Serbiju un Rumāniju kā labvēlīgu notikumu attīstību un iesaka atvērt trīs robežšķērsošanas punktus Bulgārijā — *Salash-Novo Korito*, *Bankya-Petachinci* un *Treklyano-Bosilegrad*, kuru atvēršana kavējas;

34. izsaka atzinību gan Serbijai, gan Albānijai par to apņemšanos turpināt uzlabot divpusējās attiecības un stiprināt reģionālo sadarbību politiskā un sabiedriskā līmenī, piemēram, izmantojot Reģionālo jaunatnes sadarbības biroju (*RYCO*), kura galvenā mītne atrodas Tirānā; mudina abas valstis turpināt labo sadarbību, lai veicinātu izlīgumu reģionā;

35. atzinīgi vērtē Serbijas pastāvīgo iesaisti normalizācijas procesā ar Kosovu un tās apņemšanos īstenot vienošanās, kas ir panāktas ES veicinātajā dialogā; atkārtoti norāda, ka dialoga progress būtu jāvērtē pēc tā praktiskās īstenošanas; tādēļ prasa abām pusēm turpināt darbu pie visu jau noslēgto vienošanos pilnīgas, godprātīgas un laicīgas īstenošanas un apņēmīgi turpināt normalizācijas procesu, tostarp par Serbijas pašvaldību apvienības jautājumu; mudina Serbiju un Kosovu apzināt jaunas dialogā apspriežamās jomas ar mērķi uzlabot cilvēku dzīvi un vispusīgi normalizēt attiecības; atkārtoti aicinājumu Eiropas Ārējās darbības dienestam (EĀDD) novērtēt to, kā abas puses pilda savas saistības;

36. tomēr pauž nožēlu par Serbijas iestāžu lēmumu neļaut bijušajai Kosovas prezidentei *Atifete Jahjaga* piedalīties “*Mirēdita, Dobar Dan*” festivālā Belgradā, uz kuru viņa tika uzaicināta, lai sniegtu runu par seksuālās vardarbības upuriem Kosovas karā; tāpat pauž nožēlu par sekojošajiem “savstarpīguma pasākumiem”, kurus pieņēma Kosovas iestādes, lai aizliegtu Serbijas darba ministra *Aleksandar Vulin* iecelšanu Kosovā; uzsver, ka šādi lēmumi pārkāpj Briseles vienošanos par brīvu pārvietošanos, kuru Serbija un Kosova noslēdza abu valstu attiecību normalizēšanas procesā;

37. pauž nopietnas bažas par neseno spriedzi starp Serbiju un Kosovu saistībā ar pirmo vilciena braucienu no Belgradas un Ziemeļmitrovicu, tostarp kareivīgiem saukļiem un pret ES vērstu retoriku; uzsver, ka gan Belgradai, gan Prištīnai ir jāatturas no jebkādas rīcības, kas varētu apdraudēt šajā procesā līdz šim panākto progresu, un jāatturas no provokatīvas darbības un nelietderīgas retorikas, kas varētu kavēt normalizācijas procesu;

38. atzinīgi vērtē Serbijas iestāžu atbalstu Melnkalnei saistībā ar izmeklēšanu par nesekmīgajiem uzbrukumiem, kas bija plānoti Melnkalnes vēlēšanu dienā 2016. gadā; norāda, ka pēc tam, kad Melnkalne bija izdevusi apcietināšanas orderi, Serbijas iestādes apcietināja divas aizdomās turētās personas; mudina Serbijas iestādes turpināt sadarbības ar Melnkalni, lai organizētu aizdomās turētu personu izdošanu Melnkalnei saskaņā ar valstu divpusējā nolīguma par izdošanu noteikumiem;

39. aicina Komisiju turpināt centienus atbalstīt patiesa izlīguma procesu reģionā, jo īpaši atbalstot kultūras projektus, kuru temats ir nesenā pagātne un kuri veicina kopīgu un vienotu vēstures izpratni un sabiedrības un politisko iecietības, iekļautības un izlīguma kultūru;

Enerģētika

40. aicina Serbiju pilnībā īstenot savienojamības reformas pasākumus enerģētikas nozarē; mudina Serbiju attīstīt konkurenci gāzes tirgū un veikt pasākumus, lai uzlabotu saskaņotību ar *acquis* tādās jomās kā energoefektivitāte, atjaunojamie energoresursi un cīņa pret klimata pārmaiņām, tostarp pieņemt visaptverošu politiku klimata jomā; aicina ratificēt Parīzes klimata nolīgumu; aicina izstrādāt hidroenerģijas stratēģiju visam Rietumbalkānu reģionam saskaņā ar ES tiesību aktiem vides jomā un aicina iestādes izmantot papildu ES finansējumu EUR 50 miljonu apmērā, lai pārredzami attīstītu reģiona hidroelektrostaciju potenciālu; pauž atzinību Serbijai par vides finansēšanas sistēmas izveidi, nodibinot Zaļo fondu; uzsver, ka ir jāattīsta Serbijas gāzes un elektroenerģijas starpsavienojumi ar kaimiņvalstīm; mudina Serbiju paātrināt Bulgārijas un Serbijas gāzes starpsavienojuma tehnisko un budžeta sagatavošanu;

Trešdiena, 2017. gada 14. jūnija

41. norāda, ka Serbijai vēl ir oficiāli jāpieņem ūdens resursu apsaimniekošanas stratēģija un ka tā vēl nav pārskatījusi Likumu par ūdens resursiem un Valsts Donavas upes baseina apsaimniekošanas plānu; uzsver, ka minētie tiesību akti ir ļoti svarīgi, lai turpinātu pieskaņošanu ES *acquis* un uzlabotu ES direktīvu īstenošanu ūdens resursu jomā;

o

o o

42. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī Serbijas valdībai un parlamentam.
